

परराष्ट्र धोरण आणि राजनय

Lecture no. 3

First two lectures

- <https://youtu.be/aic2zeBrxbl> - Introduction to syllabus - Paper no. 4, 5, 6
- <https://youtu.be/CH5pKUJuZn8> - परराष्ट्र धोरण म्हणजे काय ?

आंतरराष्ट्रीय संबंध

(राज्यशास्त्र - पेपर-IV)

तृतीय वर्ष कला

सत्र ५ - जागतिक राजकारण

सत्र ६ - जागतिक राजकारणामध्ये भारत

हर्षद भोसले शुभराज बुवा

जागतिक राजकारणातील भारताचे स्थान

शुभराज बुवा

आढावा...

- परराष्ट्र धोरण आणि राजनय
- भारत आणि महासत्ता - अमेरिका, रशिया आणि चीन
- भारत आणि शेजारी - पाकिस्तान, बांग्लादेश, सार्क
- भारत आणि आसियान - १० सदस्य देश - सिंगापूर, मलेशिया, इंडोनेशिया, ब्रुनेई, फिलिपाईन्स, म्यानमार, थायलंड, व्हिएटनाम, लाओस, कंबोडिया
- एकूण २१ देशांचा अभ्यास
- भारत आणि संयुक्त राष्ट्रे - १९३ सदस्य देश

राजनय

- रविंद्र म्हात्रे

NATIONAL BESTSELLER

HENRY KISSINGER

DIPLOMACY

An intimate portrait of a man who shaped the world, from the Vietnam War to the end of the Cold War.

राजनय

- छत्रपती शिवाजी महाराजांची कथा
- औरंगजेबाची कथा
- ब्रेक्झीट ची कथा
- युरोपियन युनियनची निर्मीती
- भारत - बांग्लादेश
- संयुक्त राष्ट्रे

Diplomatic missions

According to the [Lowy Institute Global Diplomacy Index 2019](#) country ranking India's overall rank is 12 among 61 countries and it stands 3rd in Asia with
186 diplomatic posts in
123 Embassies/High Commissions
54 Consulates/Consulate-Generals
5 Permanent missions and
4 other representations

China stands first with 276 total high level diplomatic posts, US second with 273 (recently downgraded) and France has 3rd rank with 267 posts.

राजनयाचा विकास

- पूर्वीचा राजदूत स्वतंत्र
- आज तंत्रज्ञानामुळे बंधने

अमेरिकन दूतावासाचे उदाहरण

- युसीस - USIS - United States Information Service
- अमेरिकन लायब्ररी
- अमेरिकेत शिक्षणाच्या संधी, नोकरीच्या, व्यवसायाच्या संधी, संशोधन
- सोव्हिएट रशिया - मासिके, पुस्तक प्रदर्शन
- रशियन कल्चरल सेंटर